

ULOGA BRONHOSKOPIJE U DIJAGNOSTICI SARS-COV-2 INFEKCIJE - ISKUSTVO JEDNOG CENTRA

KOPRIVANAC A.¹, Miličević M.¹, Galić E.¹, Marić N.¹, Stipoljev F.², Bakula M.¹

¹ KB Sveti Duh, Zagreb, Croatia
Klinika za unutarnje bolesti

² KB Sveti Duh, Zagreb, Croatia
Odjel za laboratorijsku citogenetiku

Objective:

COVID-19 je nova infektivna bolest s iznimnim pandemijskim potencijalom uzrokovana jednolančanim RNA virusom SARS-CoV-2. Otprilike 15 % oboljelih razvija teže forme bolesti što indicira bolničko liječenje u prvom redu zbog hipoksemije uslijed bilateralne virusne upale pluća. Zlatni standard za dijagnostiku SARS-CoV-2 infekcije je RT-PCR analiza uzorka brisa nazofarinksa. Iz ranijih studija uočeno je da intenzitet bolesti (COVID-19) nema izraženiji značaj na razliku ekspresije virusa na sluznici nazofarinksa. Znači da osobe koje su asimptomatske ili s blagom kliničkom slikom imaju sličnu stopu pozitiviteta u brisu nazofarinksa kao i oni s umjereno teškom, teškom ili vrlo teškom bolešću (MEWS >2). Međutim senzitivnost pravilno uzetog brisa zajedno nazo i orofarinksa seže do oko 55-60% komparabilno s uzorkom minilavata bronha (obično uzetog iz broha za posterobazalni segment desnog donjeg plućnog reznja) 93 do 96 %. Bolesnici s umjereno teškom, teškom i vrlo teškom kliničkom slikom suspekne COVID-19 pneumonije zahtijevaju brzu i točnu dijagnozu kako bi se u prvom redu pravilno trijažirali uz što ranije hospitalno zbrinjavanje u specijaliziranim ustanovama koje imaju osigurane primjerene medicinske i sigurnosne uvjete za liječenje istih. U trenutim uvjetima

organizacije liječenja bolesnika sa COVID-19 možda najbitniji faktor je što brže dokazivanje infekcije SARS-CoV-2 virusom kako se navedeni bolesnici ne bi uključili u opću bolničku populaciju za koju predstavljaju iznimnu zdravstvenu ugrozu. Iako su rana iskustva limitirala primjenu bronhoskopije u sekundarnoj dijagnostici SARS-CoV-2 infekcije, pokazalo se da dotična ima veliku vrijednost uz relativno mali rizik od zaraze osoblja uključenog u dijagnostičku proceduru pod uvjetom poštivanja propisnih mjera zaštite od SARS-CoV-2 infekcije. U Kliničkoj bolnici Sveti Duh u periodu od 23.11.2020.g. do 09.04.2021.g. učinjeno je 12 dijagnostičkih bronhoskopija (Ambu aScope 4 Broncho, Large 5.8/2.8) u pacijenata (srednje dobi 61.4 godine, odnos muškaraca i žena 8:4) sa kliničkom i radiomorfološkom sumnjom na SARS-CoV-2 infekciju nakon što su barem 2 nalaza RT-PCR-a brisa nazofarinska bila negativna. Svi bolesnici u kojih je učinjena bronhoskopija u lokalnoj anesteziji imali su određni stupanj respiratorne insuficijencije te su suportivno bili liječeni kisikom (od toga 4 pacijenta primjenom HFNO-a te 2 pacijenta invazivnom mehaničkom ventilacijom). U 83,33% (10 do 12 pacijenata) dokazana je infekcija SARS-CoV-2 virusom. Nije bilo neposrednih komplikacija same dijagnostičke procedure niti zaraze interventnog bronhoskopičara koji je vršio proceduru. Zaključno, bronhoskopija ima svoje važno mjesto u dijagnostici SARS-CoV-2 infekcije ukoliko postoji čvrsta epidemiološka, klinička i radiomorfološka sumnja na COVID-19 bolest u slučaju višestruko negativnih (barem 2) nalaza RT-PCR-a brisa nazofarinska na SARS-CoV-2.